N°. 51. A°. 1834.

DONDERDAG den 26sten JUNIJ.

SURINAAMSCHE COURANT.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 28sten April.

De Fransche regering neemt meer en meer eene gestrenge en dreigende houding, tegenover de woelgeesten aan. Niet minder dan 864 menschen zijn, ten gevolge der onlusten van den 13den en 14den, in hechtenis genomen. De uitgave van het republikeinsche blad *la Tribune* wordt voortdurend belet, en ook tegen de overige bladen begint men strenger te worden. De *Gazette de France*, is ten minste reeds twee dagen achtereen in beslag genomen, en wordt wegens aanstoking tot omverwerping van het bestuur, vervolgd.

De Minister Persil heeft bij de afgevaardigden een ontwerp van wet ingediend tegen het verbergen van wapenen en het opwerpen van barricades. De laatste daad wordt met 5 of 10 jaren gevangenis gestraft. Tegen degenen, die bij eene oproerige beweging met de wapenen in de hand worden genomen, wordt bij dit nieuwe ontwerp van wet de doodstraf uitgesproken.

Een 15den April in een telegraphisch berigt uit Lyon, van dienzelfden dag; aangekomen. Het houdt in, dat de opstandelingen de stad ontruimd en zich in plaatsen aldaar verstrooid hadden, waar de troepen bezig waren hen te vervolgen. Het bevestigt voorts, dat van beide zijden zeer vele lieden, als slagtoffers van dezen burgeroorlog, zijn gevallen.

Ook elders in Frankrijk heerscht eene onheilspellende gisting, die reeds te Saint Etienne en Strasburg tot uitbarsting is gekomen. In de eerstgenoemde stad hebben de fabrijkarbeiders gezamenlijk den 10den April geweigerd te werken, en wel, zoo zij zeiden, omdat zij over hunne te Lyon gesneuvelde broeders rouw willen plegen. De bezetting, uit 1400 man bestaande, is onder de wapenen gekomen, doch in de dagen van den 10den en 11den zijn vrij rustig voorbijgegaan. In den avond van den 11 is de strijd tusschen de fabrijk-arbeiders en de troepen begonnen. De eersten trachten de koninklijke geweerfabrijk te vermeesteren, doch zijn, na een gevecht van twee uren, afgeslagen.

Het *Journal des Débats*, deelt eene lijst van extrakten mede van verschillende depêches, welke het Gouvernement ontvangen heeft uit de steden, waar de republikeinen beproefd hadden onlusten te verwekken. Overal was of de rust ongestoord gebleven of dadelijk weder hersteld. Alleen te Besançon en de Arbois schijnen de onlusten van eenen iets ernstigeren aard te zijn geweest. Het volgende wordt aan genoemd dagblad uit Besançon, dd. 15 April, gemeld:

De gebeurtenissen van Arbois zijn ernstiger dan ik u gisteren zulks gemeld had. De oproerlingen hebben eenige infanteristen ontwapend en mishandeld, eenen Officier gewond, en de republiek uitgeroepen. Men voegt er bij, dat zij de bruggen afgebroken en hun voornemen te kennen hebben gegeven om het huis van den Generaal Delort in den brand te steken. Het 12de regement dragonders, eene batterij artillerie en eene kompagnie infanterie zijn daarop naar Arbois vertrokken, waar thans weder de rust schijnt hersteld te zijn.

Het Koninklijke Gerechtshof heeft een zijner Raadsheeren benoemd om deze zaak te instrueren, welke dan ook reeds naar Arbois vertrokken is. De hoofden van den opstand, even lafhartig als misdadig, hebben, zegt men, de vlugt genomen, de onnoozele inwoners aan zich zelven overlatende, welke het hun gelukt was onder hunne schandelijke vanen te rangschikken.

De te Besançon beproefde pogingen zijn even als die te Arbois en elders mislukt.

De gebeurtenissen, die te Arbois hebben plaats gehad, zijn onnaauwkeurig in onderscheidene dagbladen opgeven geworden. Wij ontvangen uit eene zekere bron, de volgende bijzonderheden, waarvan de geloofwaardigheid gewaarborgd wordt.

De republikeinsche associatie van den Jura, sints lang bestuurd door eenen jongen Advocaat, den Heer d'Eperey, vond het oogenblik gunstig om de republiek uit te roepen; zij meende overtuigd te mogen zijn, dat de krachtige tegenstand der werklieden te Lyon, de zegepraal harer partij bewerkte.

Den 13den, ten tien ure des avonds, heeft zich de aanvoerder der anarchisten met geweld meester gemaakt van het stadhuis, en de 28 soldaten der aldaar geplaatste wacht bij verrassing ontwapend. De Kapitein der kompagnie werd gewond; de Procureur des Konings was in het grootste levensgevaar; de Maire was genoodzaakt zich te verbergen, de vensters van zijn huis werden met geweerkolf-slagen ingeslooten. De stormklok heeft eenige uren lang geluid, de straten waren gebarrikadeerd, de weg naar Besançon werd afgesneden, eene brug afgebroken; 200 man van deze woestelingen werden terstond naar Poligny gezonden, om een transport buskruid, hetwelk naar Lons-le-Saulnier gevoerd werd, te overvallen. Gelukkiglijk had de Onder-Prefekt van het arrondissement, een waakzaam en voorzigtig magistraat, dit transport plotseling naar zijne bestemming doen vertrekken, en zorg gedragen om de nationale garde van Poligny bijeen te roepen, welker geest altijd voortreffelijk was.

De Engelsche *Courier* neemt een artikel over van *Messager*, ten betooge van het verkeerde der wet tegen de associatien en vooral van het verkeerde om dezelve in fabrijksteden, zoo als Lyon toe te passen op vereenigingen van werklieden die, zoo als de *mutuellisten*, tot het aangaan van zoodanige genootschappen gedrongen worden door het rampzalig uitzigt van, zoo geene krachtdadige middelen zulks verhoeden, weldra door honger en gebrek te zullen omkomen.

Op dit artikel laat de *Courier* de volgende redenering volgen:

»Wij kunnen ons wel met het gevoelen van den *Messager* vereenigen. De argwaan en het wantrouwen van het gouvernement bij die wet aan den dag gelegd, hebben al het ergste, hetwelk hetzelve scheen te duchten verwezenlijkt. Wij kunnen niets ongelukkigers voor een land bezeffen, dan het gebruiken van deszelfs eigen georganiseerde legermagt tot het storten van het bloed van hen, tot wier verdediging die organisatie is ingesteld. Het is oneindig erger dan overwelding van buiten. Men leeft in onafgebroken angst voor oproer, nu en dan gepaard met gevechten op de straten, plundering der huizen en vergieting van bloed.

»Wij betreuren dit alles ten hoogste, omdat het spoedig aan de Franschen duidelijk moet worden, dat het voor hen veel beter is hun leger in oorlogen tegen vreemden te gebruiken, om roem en voordeel te verwerven, dan in den onedelen strijd tegen hunne eigene broeders. De magt en populariteit van Napoleon ontsproot grootendeels daaruit, dat hij de Franschen van nuweedige twist en bloedvergieten tot buitenlandsche veroveringen wist te leiden; en indien dergelijke zulke tooneelen zich herhalen, dan moeten wij ons voorbereiden op eenen nieuwen rival van Frankrijk, op een nieuwen Europeschen oorlog, op nieuwe vermeerdering van schulden, moeijelijkheden en rampen in alle Europesche Staten; en dat alleen, opdat de Franschen aan de gevolgen hunner eigene dwaasheid mogen ontsnappen.

Men heeft te Londen de tijding ontvangen dat *Bussorah Merchant*, te Sydney behouden was aangekomen, hebbende aan boord 215 vrije vrouwen. Binnen drie dagen waren deze bijna allen aan den man gekomen, eenige oude en zeer lelijke uitgezonderd. Doch het uitkiezen dezer dames geschiedde niet dan onder eene zeer hevige vechtpartij tusschen de medevaarders.

De tijdingen uit Oporto zijn van een belangrijken aard, en luiden gunstig voor Don Pedro. Aldaar was in den morgen van den 11den dezer het officieel berigt ontvangen, dat eene afdeeling Spaansche troepen van het leger der Koningin (zoo gezegd wordt, bij het vervolgen van eenige Carlistische vlugtelingen) uit Gallicie in Portugal was binnengerukt, de stad Chaves bezet had, en tot aan het dorp Rebeira voortgerukt was. Deze Spaansche afdeeling had voorts den Miguellistischen Generaal Raymunde verslagen, en hem al zijn geschut en wagens afgenomen.

Het Gouvernement der Vereenigde Staten heeft een besluit genomen, waarbij bepaald wordt dat voortaan geene sterke drank meer zal uitgedeeld worden aan de troepen der Vereenigde Staten. Dezelve zal door *koffij* en *suiker* vervangen worden.

Een der heilzame uitwerkingen der *temperance* of gematigheids schepen in Noord-Amerika, is de vermindering der Assurantie-Kantoren hebben de premie 5 per cent verminderd der vaartuigen, die geene sterke dranken aan boord hebben, daar hierdoor vele ongelukken, als brand, schipbreuk, enz., voorgekomen worden. Ook in vreemde havens krijgen de temperance vaartuigen eene lading boven de anti-temperance schepen, bij voorbeeld, als er te Amsterdam gematigheids-schepen liggen, krijgen de andere geene lading, voor dat de eerste vol geladen zijn.

Men rekent dat er in de Vereenigde Staten 800 schepen zijn, welke op walvischvangst uitgaan, en dat deze in 40 maanden omstreeks 227,960 vaten traan, eene waarde van ongeveer 4 milljoen dollars naar huis brengen. De uitrusting van een dergelijk schip voor eenen kruistogt van 2 1/2 jaren, wordt op 15 tot 20,000 dollars begroot.

(*Nederl. Staats- en Amsterd. Courl.*)

MENGELINGEN.

TRAPPEN VAN BESCHAVING.

Eerste trap, Jager-volk; *Tweede trap*, Herder-volk; *Derde trap*, Landbouwend-volk.

Ziedaar de drie voorname standpunten, op welke het menschelijk geslacht geplaatst is.

Wij willen nu eene vergelijking maken van de grond-ruimte, welke de mensch noodig heeft op ieder standpunt.

Na eene zeer juiste berekening hebben de jager-volken ten vollen *achtkenderd* morgen gronds noodig, waar een landbouwend volk slechts een *halven* morgen beheeft. Een half bebouwd morgen levert aan koorn op hetgene achthonderd morgen naauwelijks aan wild verschaffen.

Laat ons de waarheid nog in een ander daglicht voorstellen.

Eene vierkante mijl gronds levert naauwelijks genoeg wild ter voeding van een jager gedurende een jaar, dat is den mensch van den eersten trap van beschaving.

Eene vierkante mijl gronds levert naauwelijks genoegzame weiden, voor honderd herders tot voeding benoodigd, dat is voor menschen van den tweeden trap van beschaving.

Deze berekening, sluit zich, wel te verstaan, bij aanmadering *(approximatie)*, tot de eerstgemaakte aan, want de vierkante mijl beslaat 5,576 morgen; zoodat 800 morgen slechts 1-7 van een mijl uitmaken.

Zullen wij nu een blik werpen op de oppervlakte des aardbols, om te zien, of de daadzaken met de berekeningen overeenkomen?

Azië, die ontzaggelijke landstreek, welke bijna over geheel Azië uitgestrekt is, bevat slechts 9 inwoners op de vierkante mijl.

Siberië telt 700,000 vierkante mijlen en 5,000,000 inwoners, derhalve nagenoeg 1 op de vierkante mijl.

Frankrijk bestaat uit 28,000 vierkante mijlen en heeft 30,000,000 inwoners.

Derhalve kan een land 893 inwoners op de vierkante mijl meer hebben dan Siberië.

Waar en vermenigvuldigt!.., heeft de Heer des Heelals gezegd; en in weerwil van dit hoogste bevel klinkt eene verschrikkelijke godslastering ons in de ooren.

Oorlog! oorlog! schreeuwt men; want de steeds aangroeijende bevolking zal weldra een overvloed van bewoners doen ontstaan, welke eindigen zullen in eene onderlinge verslinding. Ongegronde vrees! Stelt u gerust. Naauwkeurige berekeningen toonen aan, dat de aardbol met het dubbelde gedeelte van menschen, welke op denzelven onderhoud zouden kunnen vinden nog niet bevolkt is. Inderdaad, volgens gemiddelde berekening worden 1000 inwoners op eene vierkante mijl gevoed; de aarde nu beslaat 6,000,000 vierkante mijlen; bij gevolg zoude er 6,000,000,000 inwoners moeten zijn. Er zijn er slechts 927,000,000, zoo dat er dan nog 5,073,000,000 aan het getal, dat gevoed zou kunnen worden, ontbreken. Men merkt hierbij wel op, dat, in den thans bestaanden staat van beschaving, een groot gedeelte der aarde uit onbebouwde gronden bestaat, voor welke slechts handen vereischt worden, om onvermoedelijk voort te brengen, al wat tot het bestaan van den mensch noodig is.

HET TALRIJK KROOST.

Sir GORE OUSELEIJ verzocht bij zijn afscheidsgehoor bij den Schach van Perzie, hem de gunst te willen bewijzen, om hem te zeggen, hoe vele kinderen hij had, ten einde dit aan zijnen Koning, die zeker daarnaar vragen zou, te kunnen mededeelen. »*Ik heb*," zeide de Schach, „*150 zonen*." „*Mag ik uwe Majesteit nog eene vragen*" zeide de gezant: „*Hoe vele kinderen?*" Naar het oostersch gebruik durfde hij zich van het woord meisjes niet bedienen; en bovendien was deze tweede vraag, naar de toenmalige omstandigheden, reeds eene beleediging. De Schach, die Sir GORE zeer gunstig was, nam het hem niet kwalijk. „*Ha ik versta u*," zeide hij lagchend en riep zijnen oversten der bestedenen. „MUSA! zeide hij, *hoe vele dochters heb ik?*" „*Koning der Koningen!* antwoordde MUSA, terwijl hij zich op het aangezigt nederwierp, „*vijf honderd en zestig*."

Het Observatorium te Parijs heeft verbeteringen bekomen, waardoor het met de beste ingerigte kan wedijveren. In het Zuid-Oostelijk gedeelte van het gebouw is een platdak aangebragt, onder hetwelk eene kamertje zal voor onderscheidene werkzaamheden ingerigt. Door middel van een schrander uitgedacht mechanismus, worden al de instrumenten met veel gemak en altijd met mathematische juistheid, van hunne voetstellingen op het plat en van daar weder teruggebragt. De daaren, die samen, de vloer, de zoldering, alles beweegt zich, verdwijnt, komt weder te voorschijn, opent zich als door betovering, en dit alles geschied door eene drukking van den vinger op eene soort van pedaan, gelijk aan die der *piano's*.

(Oprechte Courant.)

ADVERTISSEMENTEN.

UITGAANDE REGTEN.

De *Administrateur van Financien* brengt ter kennis der daarbij belanghebbenden, dat de prijzen, waarnaar de *Uitgaande Regten*, der gedurende het *derde* kwartaal dezes jaars, deser Kolonie uittevoeren navolgende Produkten zullen geheven worden, is bepaald als volgt:

Van de Suiker op (6½) *Zes en een halve* Centen per pond.
» » Heele Koffij op (30) *Dertig* Centen per pond.
» » Gebroken Koffij op (15) *Vijftien* Centen per pond.
» » Schoone Katoen op (35) *Vijf en Dertig* Centen per pond.
» » Vuile Katoen op (17) *Zeventien* Centen per pond.
» » Kakao op (10) *Tien* Centen per pond, *Amsterdamsch Gewigt*.

Paramaribo, den 24 Junij 1834.

De Administrateur voornemd,
C. H. LEERS.

(27062) De *Exploiteur* bij het *Geregtshof* te SURINAME, zal op Vrijdag den 27sten Junij 1834, des morgens *negen* uren, ter Kastelenije van gemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

Den HOUTGROND *FALKENBURG*, en den GROND *MIJN HOOP*, gelegen in de *Coropinakreek*, ter linkerhand in het opvaren, tusschen den Grond *la Liberté* en de Post *la République*; aankomende JOHANNA MARIA KLAASSEN.

Paramaribo, den 21 Junij 1834.

(27701) De AMBTENAREN, provisioneel belast met het Departement der *Nieuwe Weeë-, Kuratele en Onbeheerde Boedels Kamer*, zullen na den 30sten dezer, aan de Crediteuren van de Boedels: HANNA MARCUS SAMSON, weduwe S. de VRIES; P. N. MEIJER; D. T. VAN PRAAG; H. M. BAKKER en daaraan behoord hebbende een *half* aandeel in de Plantadje *Schaapstede*; L. RELOTIUS, en een *half* aandeel in gemelde Plantadje *Schaapstede*; CATRIJNTJE van BUURMA; J. MENNE; SUSANNA MARCELLINA KLOPMAN; E. P. M. VAN TRIGT, weduwe L. J. RENS en MATTHIJS van de weduwe VAN DAHLEN, de hun competerende penningen uitbetalen.

Paramaribo, den 24 Junij 1834.

De 2de Commies, provisioneel belast met de werkzaamheden van 1ste Commies,
C. A. FISCO.

(27698) De AMBTENAREN, provisioneel belast met het Departement der *Nieuwe Weeë-, Kuratele en Onbeheerde Boedels Kamer dezer Kolonie*, zullen op Maandag den 30sten dezer, des namiddags ten vier uren, ten Sterfhuize en voor rekening den Boedel A. G. BOHLAND, door den Vendumeester J. E. LYONS, publiek doen verkoopen:

Mans Kleederen, diverse Meubelaire Goederen, Drahvaten, dito Stellingen, eene groote Toonbank, enz., enz.; alles aankomende opgemelden Boedel.

Voorts een Kristallen geslepen Drinkglas met platen deksel en dito blaadje; een gouden Zakhorologie met Ketting, Cachetten en Sleutel; — en de navolgende Slaven, als:

Den Neger HOOP.
Den Neger LA FLEUR.
De Negerin ANNETTE met haar Kinderen
MENTOR,
ANTON,
PAULINA,
BETSY, en
DOROTHEA;

aankomende den Boedel J. G. C. LEDING.

Paramaribo, den 24 Junij 1834.

C. A. FISCO,
1ste Commies.

(23715) Op aanstaande Vrijdag den 4den Julij zullen de gezamenlijke Effecten van den Boedel wijlen MARIA DARRA Jr., door den Vendumeester M. A. KEIJSER, bij Publieke Veiling aan den meestbiedende dezer Verkoopen:

Den GROND *WINTSORPOORT*, met de daarop staande Gebouwen, enz.;

En den GROND *SARA'S LUST*, beiden gelegen aan de rivier *Boven Suramacca*, tusschen den Grond *Libanon* en *Haarlem*.

Het HUIS en ERF, staande en gelegen alhier aan *Paramaribo*, aan de *Groote Zwarestraat*, bekend onder L. D. N. 711, aankomende voormelden Boedel, en zulks op de kondities en voorwaarden voor eenigelijk ter visie ten kantore van den Vendumeester voormeld.

Paramaribo, den 26 Junij 1834.

WEGGELOOPEN: de Negerin *Josephine*, die dezelve opvangt en terug bezorgd bij den ondergeteekende zal wel beloond worden.

Paramaribo, den 26 Junij 1834.

(27972) E. HEIJMANS.

Van de ondergeteekenden heeft zich sedert *twee* maanden GEABSENTEERD, de Neger *Koba*, voorheen behoord hebbende aan de Weduwe MIRANDA; die dezelve opvangt en terug bezorgd, zal goed beloond worden.

Paramaribo, den 26 Junij 1834.

L. BENESCIA
(24473) J. P. TAFARES.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Z. M. Oorlogs-Korvet *PALLAS*, Kapt. Kolonel D. BUIJS, van *Curaçao*.

Gedrukt te *Paramaribo*, bij de Erven J. BEEKE.